

Intradag auksjoner

Kjell Arne Barmsnes, Statnett

NVE, 21.06.2019

Statnett

Statnett har jobbet lenge for intradag (ID) auksjoner

- Begynte i 2015/16 å posisjonere ID auksjoner som metode for prising av ID kapasitet
 - Alle andre metoder vi har vurdert (gebyrer e.l.) ville vært mindre effektivt
 - Auksjoner er positivt også for andre formål enn prising av kapasitet
- Vi har fått gjennomslag for Europas tidligste åpne-tid for intradag (D-1 kl 15:00). Dette er nå felles Europeisk åpne-tid
- Vi beholder inntil videre lukketid på 60 min. Dette er nødvendig i Norge (og mange andre land) inntil vi har en helt annen grad av støttesystem og automatisering i systemdrift

Dette er besluttet europeisk

- ID auksjoner skal brukes for kapasitetsprising i ID (samme prinsipp som i day-ahead - DA)
- Det skal være tre auksjoner
 - D-1 kl 15:00
 - D-1 kl 22:00
 - D kl 10:00 (for de siste 12 timer av D)
- I Norden vil ID handel starte kl 15:00 D-1. Mot Nederland og Tyskland åpnes handel kl 18:00 D-1

Foreløpig tidsplan for ID auksjoner

- Jan 19 ACER beslutning - startskuddet
- April 19 TSOene presentert krav til algoritmen (CACM art 37 a og b)
- Okt 19 Børser og TSOer sender inn forslag til algoritme-metode til regulatorer
- April 20 Regulatorene godkjenner metoden (eller ber om endringer)
- April 20 Start implementeringsprosjekt
- 2023? Børsene tilbyr handel i intradag auksjoner

Nytten av intradag auksjoner

- For TSO
 - Virkemiddel for prising av kapasitet i ID
 - Økt intradag handel
 - Mulighet for å korrigere flyt – løse problem før driftstimen
- For markedsaktører
 - Auksjon er enklere å håndtere for små markedsaktører – man byr inn marginal kostpris, lite antall auksjoner pr. dag
 - Auksjon (i tillegg til kontinuerlig handel) forventes å øke volum i ID (de fire landene med størst omsetning i ID i dag har både auksjon og kontinuerlig handel)

Nytten av 15 min ID auksjoner

- For TSO
 - Vil kunne utnytte kablene bedre gjennom raskere flytendringer (ramping)
 - Særlig viktig dersom DA ikke tillater 15 min handel ved overgang til 15 min ISP
 - Strukturelle ubalanser kan i større grad handles bort tidlig i D-1
- For markedsaktører
 - Mulighet til å handle bort ubalanser tidlig D-1
 - Bedre utnyttelse av fleksibilitet

70% kravet

- Gjennom 4.elmarkedspakke er TSOer forpliktet til å gi minst 70% kapasitet på alle grenser. Ikke tydelig definert: 70% av hva?
- Dette kan føre til at TSOer må gi mer kapasitet enn hva som er akseptabelt. Problemet er forutsatt løst ved mothandel, spesialregulering og andre tiltak
- I Norden håndteres slike forhold med RK-bud. Disse er kjent først H-45.
 - Dette systemet er bra for håndtering av akutte problemer, men ikke for kjente problemer fra planfasen
 - Store flytendringer i driften er en potensiell risiko – og stjeler reguleringsressurser som er ment for uforutsette hendelser
- Bærende prinsipp: Problemer identifisert i planfasen bør løses i planfasen

En mulig løsning

- Bruke ID auksjonen til å "rette opp" flyt fra DA
 - Gi ID kapasiteter som vil gi oss flyt innenfor sikre grenser
 - Betyr: Gi negative ID kapasiteter når nødvendig
- Hvorfor ID auksjon?
 - Kun auksjon kan gi oss markedsflyt mot prisretningen
 - Slik handel vil ikke skje i XBID (kontinuerlig handel)
 - Vil fungere som en markedsmessig spesialregulering i god tid før drift. Kostnaden tilfaller TSO i form av negative flaskehalsinntekt